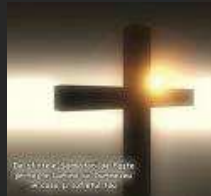
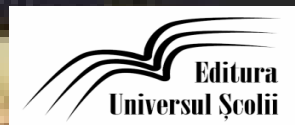

Anul IX, Nr.90, Tiraj 1, 1 octombrie 2010– 1noiembrie 2010

Si lumina lumineaza in intuneric si intunericul nu a cuprins-o. Nu era el Lumina, ci ca sa marturiseasca despre Lumina, ca toti sa creada prin el. (In. 1, 5-8). Pentru aceasta va scriu acestea, nefiind de fata, ca atunci, cand voi fi de fata, sa nu lucrez cu asprime, dupa puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre daramare (II Cor. 13, 10).

O RAZA DE LUMINA

REVISTA DE CULTURA SI SPIRITUALITATE

IN ACEST NUMAR:

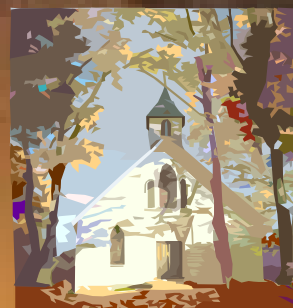
**AVANATORUL DE HIMENRE
ASISTENTA EDUCATIONALA**

**ISTORIE SI CIVILIZATIE
MARI DOMNITORI AI MOLDOVEI**

**SPIRITUALITATE
PARCURI NATIONALE PESTERA COMARNIC**

Pr. Prof. Hritac Gheorghe from our mailing list, pleas [click here](#)
Questions or comments ? E- mail us at ghita_karina@hotmail.com

VANATORUL DE HIMERE

... Continuare din numărul trecut ...

Am ajuns să citesc unele formulări, scuze și răspunsuri la diverse pareri și sincer să fiu le citesc exact cum mananc peste, mai mult scuip decât să înghit... Triste și foarte lamentabile sunt variile scuze găsite la modul pueril, și total analfabet în care sunt scrise. Să poți pe seama oboselii anumite greseli repetate în nenumarate rânduri, și mă refer aici la aceeasi greșeală de exprimare, să folosești diverse verbe în moduri cât se poate de infecte și deloc corecte (aici nu s-a adus o scuza anume fiindcă nu pricepuse probabil că e gresit) și până la a primii SMS-uri în același mod infect de scriere ... e GRAV și cu atât mai grav cât cel ce le-a redactat se pretinde intelectual. Ce s-ar face oare asemenea oameni fără acei oameni care să le corecteze exprimarile în momentul tiparului? Îmi imaginez cum stau și abia dacă au respirație după cât răd, întocmai profesorilor examinatori de bacalaureat când vad diverse perle din randul elevilor.

Ca tot amintesc de bac ... oare ce a fost în capul acelor examinatori când au văzut același specimen de pseudo-intelectual și... idioteniile scoase pe gura... sau din pix/stilou - folosiți creion și radiera și tehnica numită corectură!

Îmi vin în minte diverse nume, binenteles de intelectuali ilustrii, care fac această meserie din pasiune și în cunoștința de cauză ... oare nu se simt insultați de apariția pe piață a unor astfel de exemplare? Oare chiar atât de disperati sunt cei ce au propriile gânduri, posturi de conducere sau delegații? Au tupeul jegos de a critica diverse evenimente și diverse figuri din țară sau școală și nu reușesc să arunce mizeriile din jurul lor... aud zvonuri și urgent le pun drept stiri fără să verifice realitatea, dar le place. Exact cum spuneau ei, oamenii au nevoie de subiecte TARI! FALS! Oameni au nevoie să vadă realitatea, să vadă un adevărat intelectual! Nu realitatea percepută de voi,

care sincer vorbind uneori nici numele nu-l mai știți scrie corect, sau să montați în gura oamenilor cuvinte ce nu le aparțin. Am și dovezi, și declarații și interviuri în care una spun și alta arată! De considerați oamenii niște prosti? Sunt totuși dascăli, ascultătorii sau spectatorii acelei realități/scolare/omonime sau sinonime. De ce vă jucați cu mintile lor și dați dovadă de nesimțire? Ce urmează să mai găsim pentru popor să-i placă? Un subiect TARE nu e o minciună, un subiect TARE nu înseamnă să inventezi în nesimțire tot felul de povești inexistente! Aud texte precum se "folosesc de munca altora să-și facă imagine"... păi dacă voi nu aveți o imagine, cum puteți spune că cineva va folosește? Oare dacă nu am fi noi, aia prosti cum ne numiți în viața privată (dovadă din discuțiile cu persoane care de fapt au fost puse în mod intenționat să vă investigheze personalitatea lipsită de scrupule)... și nu ar fi "simplele butaforii din jurul vostru" cum personal numiți și categorisiți unele persoane (o formulă de altfel pe care o folosiți frecvent, până și mie personal mi-ați relatat aceste lucruri...), ce s-ar alege de așa numiți erudiți de teapa celor menționați? Personal aș vrea să vad în fiecare zi la fiecare ora, ceva pozitiv și altfel de persoane. Vorbiți fraților despre școală despre problemele existente, despre problemele de muncă și lăsați lucrurile tabu de gen și-a dus cainele la frizer, și-a uscat cămașa samd pentru cine e în măsură să o facă. Ați ajuns directori dascăli, prezentator cu grade didactice fără ca să aveți habar ce reprezintă acea meserie? Mai să fie... De ce nu aveți curajul să recunoașteți că sunteți de corupți? De ce nu recunoașteți că vă însușiți bani și ore suplimentare pentru o pseudo-eludantă, care de fapt e o acoperire ca să nu barfăți acele persoane? Santajul sună cunoscut?

Ei bine dragii mei, toate vă sunt cunoscute, intelectuali miiiici cum spunea un domn într-un comentariu anterior. Cutați să vă faceți imagine pe spinarea altuia, păcat că lumea deja va are pe categorii. Vor prinde totuși curaj să vă numească și să vă catalogheze în mod direct și va fi greu să scăpați de etichetă. Unii nici nu caută, unii sunt sobrii și acrii, fiindcă deh, poate frustrările și problemele au îndemnat acel caracter să pună în jur o aură falsă de care lumea să se ferească tocmai fiindcă personalitatea lor slabă nu poate face față realității. ...

Pr.Prof.Hritac Gheorghe

... Continuare în numărul viitor ...

*SFINTII CUVIOSI MARTURISITORI
VISARION SI SOFRONIE,
SFANTUL MUCENIC OPREA*

Cuviosul marturisitor Visarion

Cuviosul parintele nostru Visarion, s-a nascut în Bosnia, din parinti crestini ortodocsi, Maxim si Maria, în anul mântuirii 1714, si a primit din Sfântul Botez numele de Nicolae. Tânar, calatorind pe la multe locasuri de închinare, a poposit adesea la Locurile Sfinte. Acolo, la mănastirea Sfântul Sava, de lânga Ierusalim, a îmbracat schima monahiceasca, pe când avea 18 ani, primind numele de Visarion. Dupa un timp, a venit în Slovenia si s-a asezat la mănastirea Pacra, unde pentru râvna sa catre cele sfinte, s-a învrednicit de darul preotiei. La trei ani dupa hirotonirea sa întru preot, cuviosul Visarion a mers din nou la Locurile Sfinte, ca sa-si întareasca si mai mult sufletul în dreapta credinta a Bisericii Rasaritului. La putina vreme dupa întoarcerea sa din aceasta calatorie, a venit în Tara Ardealului, unde papistasii cautau prin silnicie sa smulga credinta dreptmaritoare din sufletele românilor ortodocsi. Nu glasul omenesc l-a chemat în Ardeal, ci însusi Ziditorul tuturor, ca sa mântuiasca din pierzare pe românii drept-credinciosi. Pe unde trecea, el aprindea în sufletele credinciosilor râvna pentru credinta cea adevarata. Traia o viata de aspra înfrânare, hranindu-se numai cu mâncare slaba de legume. Pentru chipul mult îmbunatatit al vietii sale, drept-credinciosii români nu numai ca-l ascultau si urmau povetele lui, dar cuprinsi de o mare însufletire duhovniceasca, îi sarutau mâinile si picioarele cele sfinte. În drum spre Sibiu a fost prins de stapânirea catolica si târât la judecata. În fata celor care-l judecau, el a stat drept si fara frica, marturisind ca dreapta credinta a Bisericii Rasaritului este singura adevarata si mântuitoare. Pentru aceea, el nu va înceta sa arate unitilor ratacirea lor si sa-i îndemne sa se lase de ea. Pentru aceasta

marturisire a dreptei credinte, cuviosul Visarion a fost aruncat în fioroasa temnita din Kufstein, în creierul muntilor tirolezi, unde dupa suferinte grele departe de lume, dar aproape de Cel care împarte cununile vietii celor vrednici, s-a mutat catre Domnul

Cuviosului marturisitor Sofronie.

Cuviosul Sofronie era originar din familia Popovici de la Cioara Sebesului. La botez i s-a dat numele de Stan, iar în calugarie numele de Sofronie. A sihastrit multa vreme în Tara Româneasca, iar în anul 1756 s-a întors la Cioara, unde râvna sa pustniceasca l-a mânat sa-si faca un mic schit în mijlocul codrului si sa tina acolo câtiva tineri la învatatura. Dar diavolul, care pururea cauta sa strice cele bune, l-a izgonit prin oameni rai din schitul sau, si l-a silit sa plece în straine locuri. Dupa ce strabatu o mare parte din tinutul Sebesului si al Albei, îndemnând, cu multa râvna duhovniceasca, pe credinciosi sa nu se departeze de credinta dreptmaritoare, a suferit grea prigoana din partea papistasilor, care l-au aruncat în temnita grea din Bobâlna. Dar Domnul, care a scapat pe Petru din lanturi, l-a slobozit si pe cuviosul Sau Sofronie. Doua luni a stat cuviosul în tinutul Zarandului si apoi s-a îndreptat spre Muntii Apuseni, ca sa faca din crestele lor cetate nebiruita dreptei credinte.

Sfântului Mucenic Oprea

Acest marturisitor al dreptei credinte s-a nascut în Salistea Sibiului, pe vremea împaratesei Maria Tereza (1740-1780). Era plugar, si împreuna cu sotia si copiii lui, ducea o viata de buna cucernicie si placuta lui Dumnezeu. Pe vremea aceea, semeata împarateasa multa silnicie facea credinciosilor de sub stapânirea ei, ca sa-i rupa de la Legea Rasaritului si sa-i plece unirii cu Roma. Le rapea bisericile, pe preoti îi izgonea, pe cei care nu se clatinau de la dreapta credinta si nu se plecau Romei, îi lovea cu biruri si poveri si umplea temnitele cu ei. În amaraciunea lor, românii se rugau fierbinte lui Dumnezeu sa nu-i lase sa piara cu totul. Si Dumnezeu si-a plecat urechea cu mila si a ridicat pe Oprea din Salistea, barbat drept si inimos, sa le fie aparator în cumplita lor primejdie. Si evlaviosul Oprea porni cu încredere la lupta pentru apararea dreptei credinte. Amin !.

Pr. Prof. Hritac Gheorghe

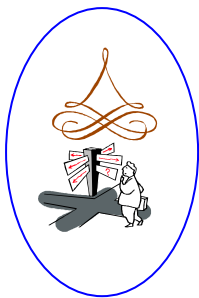
Aptitudinea muzicală

Nu există popor care să nu cunoască sau să nu fi cunoscut muzica, fie într-o formă simplă, fie într-o formă evoluată, ca efect al unei cultivări sistematice. De la tam-tam-urile primitivelor până la marile creații simfonice, muzica s-a bucurat de o apreciere unanimă, prin caracterul ei înălțător, prin emoțiile intense pe care le declanșează în sufletul omului. Ea este una dintre cele mai răspândite arte, producând răscoliri adânci sau emoții înălțătoare, veselie sau melancolie, nu numai omului aflat pe o treaptă superioară de cultură și civilizație, ci și celui care are de parcurs un drum lung de parcurs până să ajungă la acest stadiu. Omul a cântat întotdeauna, fie în orele de odihnă, fie în cele de muncă, manifestându-și atât stările sufletești de natură afectivă, cât și preocupările, gândurile, ideile. Muzica este un mod specific de reflectare a realității, prin tonus melodic, prin redarea unei structuri și înlanțuiri de sunete ingenios armonizate. Aptitudinea muzicală este o însușire a personalității care face posibilă efectuarea cu succes a activității muzicale. O persoană cu aptitudine muzicală manifestă interes și înclinație deosebită pentru muzică, fredonează melodii, cântă, învață cu ușurință cântecele auzite, manifestă dorința de a cunoaște cât mai multe date din domeniul muzical. Talentul muzical constă în dezvoltarea aptitudinii muzicale la un nivel superior, caracterizat prin originalitate și capacitate creatoare. Când o persoană reușește să creeze muzică originală, cuceritoare, răscolitoare, exprimând idei, sentimente și dorințe profund umane, suntem în prezența unui evident talent muzical. Unii oameni rămân la stadiul aptitudinii muzicale, pe când alții, depunând o muncă intensă și sistematică, devin talente muzicale, creatori. Nu orice creație indică însă prezența talentului muzical, ci numai acelea care se disting prin originalitate și profunzime, prin capacitatea de a exprima idei, sentimente, idealuri și năzuințe nobile. Care sunt

indicii aptitudinii muzicale și ai talentului muzical? Și aici trebuie să remarcăm faptul că aptitudinea muzicală este o combinație specifică de însușiri senzoriale, intelectuale, afective și volitive. Din punct de vedere senzorial este necesară o bună acuitate auditivă, datorită căreia să se poată percepe înălțimea sunetelor, intensitatea lor, ritmul, armonia și timpul. Acuitatea auditivă se caracterizează printr-un prag al sensibilității sonore și al celei diferențiale scăzute, adică prin capacitatea de a percepe cele mai fine și mai diferite sunete. Nu totdeauna o persoană care dispune de un organ auditiv bun dă dovadă de înzestrare muzicală. Într-o clasă, foarte mulți elevi se remarcă printr-un auz foarte fin, capabili de a diferenția sunetele aparatelor de fizică, vocile colegilor etc., fără însă a fi înzestrați muzical. Aceasta înseamnă că numai simpla percepere a sunetelor nu e suficientă, ci este nevoie în plus și de o înțelegere a lor. Se știe că Beethoven la un moment dat a pierdut total auzul, dar aceasta nu l-a împiedicat să compună cele mai frumoase simfonii, din cauză că dispunea de o înaltă înțelegere a sunetelor, a armoniei acestora pe care le auzea în minte, adică în auzul interior. Aproape toți cercetătorii aptitudinii muzicale vorbesc de existența unui auz exterior și a unui auz interior. Prin auzul exterior sunt percepute sunetele și melodiile de afară, iar prin cel interior cele care se elaborează în minte sau cele care ni le reprezentăm. La Beethoven auzul interior era foarte dezvoltat, fapt care a contribuit ca activitatea lui componistică să nu înceteze odată cu apariția surzeniei, ci să se desfășoare în condiții creatoare tot atât de desăvârșite ca în trecut.

Înălțimea unui sunet este determinată de frecvența sau numărul de vibrații pe secundă. Sunetul cu o frecvență mare este înalt, iar cel cu o frecvență scăzută este jos. Pentru o persoană cu aptitudine muzicală este absolut necesară capacitatea de a diferenția sunetele după înălțime, nu numai extremele, care se percep ușor, ci și sunetele foarte apropiate, cu mici diferențe între ele. Intensitatea sau tăria unui sunet depinde de amplitudinea undelor sonore.

... Continuare in pag.5. ...

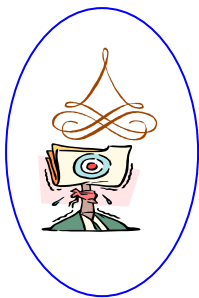

... Continuare din pag.4. ...

... Pentru ca un sunet să poată fi perceput, trebuie să îndeplinească atât condiții de frecvență, cât și de tărie sau amplitudine. Un sunet perceptibil ca frecvență, dar cu amplitudine scăzută nu produce senzație auditivă. Un bun organ auditiv distinge clar intensitatea sunetelor. *Ritmul muzical* este capacitatea "de a trăi activ, motric muzica, de a simți expresivitatea emoțională a ritmului muzical și de a-l reproduce cu exactitate". Orice creație muzicală are un ritm al ei specific, întocmai ca și versurile unei poezii. Cel dotat muzical percepe ușor acest ritm, la început spontan, dar pe măsură ce experiența muzicală se îmbogățește, perceperea se face pe baza unor norme de care trebuie să se țină seama. Perceperea ritmului ușurează substanțial înțelegerea structurii melodice a unei compoziții muzicale. Aproape toți cercetătorii admit ritmul ca o componentă a aptitudinii muzicale. *Armonia* este un alt element component al aptitudinii muzicale. O melodie, un acord sunt formate din numeroase sunete între care există o concordanță concomitentă. Perceperea armoniei înseamnă perceperea concomitentă a mai multor sunete dintr-o melodie sau dintr-un acord. Cel înzestrat cu aptitudine muzicală își dă seama cu ușurință și exactitate de elementul dizarmonic apărut într-o unitate melodică, ale cărei componente se îmbină perfect. Tot așa de importantă este și *perceperea timpului* sau duratei unui sunet melodic. Unele sunte sunt mai scurte, altele mai lungi, unele se surprind în inspirație, altele în expirație. Perceperea duratei sunetelor este o condiție a muzicalității. *Din punct de vedere intelectual* este necesară în primul rând o inteligență vie, activă, rapidă. Muzica nu e un mozaic de sunete disperate, ci o structură de sunete legate prin înțeles. Ea exprimă idei, sentimente, dorințe, idealuri, aspirații; cel înzestrat le înțelege, iar pe o treaptă superioară de formare le poate exprima cu profunzime și

veridicitate. Inteligența înseamnă prinderea raporturilor dintre lucruri și fenomene, iar în muzică între sunete și idei, sentiment etc.

Memoria, mai ales memoria auditivă, este de asemenea o componentă necesară a aptitudinii muzicale. Execuția după auz a melodiilor este un indiciu al aptitudinii muzicale, care ajută la depistarea timpurie a acesteia. Copiii înzestrați muzical, îndată ce aud o melodie, încep să fredoneze anumite fragmente care i-au impresionat mai puternic, iar după câteva percepări repetate o redau în întregime. Tot așa de importantă este și memoria vizuală, în special la actorii de operă care își reamintesc locul din partitură, ori asociază melodia cu anumite elemente ale decorului, cu textul etc. Nu se neglijează nici memoria motrică, actorul cântăreț trebuind să-și amintească gesturile, mișcările, locul de deplasare pe scenă. Prin *imaginația creatoare* se elaborează cele mai ingenioase asocieri, muzicianul având posibilitatea de a unifica într-o structură melodică sunete variate cu o mare putere de influențare. Adevăratele talente muzicale se caracterizează printr-o puternică forță creatoare. Trebuie remarcat faptul că talentul muzical nu presupune numai o activitate componistică adică elaborarea de lucrări muzicale (opere, muzică simfonică, muzică ușoară etc.) ci și o interpretare originală. Marii interpreți de muzică sunt mari talente muzicale, deoarece interpretările lor sunt adevărate creații, știind să introducă totdeauna specificul personalității lor, fără a neglija însă partitura. Foarte adesea marii compozitori sunt și mari interpreți, cum a fost cazul lui Haendel, Beethoven, Mozart, Weber, Chopin, Liszt, Musorgski, Enescu etc. Arta interpretativă se manifestă pe două laturi: cântăreț și dirijor. Cântăreții cu talent deosebit se disting printr-o mare forță emoțională, printr-o profundă înțelegere a ideii cuprinse în opera interpretată. Din punct de vedere afectiv persoana înzestrată muzical se caracterizează prin *sensibilitate* deosebită, adică prin trăirea puternică, de o mare intensitate a muzicii, simțind nevoia de a percepe și a avea emoții cât mai variate și mai profunde. Talentul muzical dispune în plus de o forță neobișnuită, de influențare, declanșând în sufletele ascultătorilor stări emoționale foarte intense. Sensibilitatea muzicală este însă asociată cu înțelegerea conținutului de idei .

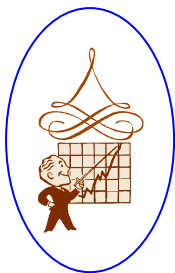

Memoriile umanității

În stabilirea posibilității, imposibilității sau a absurdității atingerii idealului fericirii au purces filosofi, clerici și chiar oameni simpli încă de la “începuturi”. Afirmatia că aceste “începuturi” coincid cu începuturile filosofiei ar fi o calomnie pentru că nu se poate afirma că, discutând despre fericire, discipolii lui Cristos o discutau din punct de vedere filosofic. Este un termen care, chiar și în viziune filosofică, implică accepțiuni multiple și totalmente diferite. Nu se poate da o definiție exactă, pentru că filosofia însăși este o știință relativă. Ceea ce însă este comun tuturor filosofilor privind fericirea este că aceasta reprezintă un ideal urmărit, fără absolut nici o excepție, de fiecare persoană în parte, fie începând cu cel mai inversunat pesimist până la optimistul cel mai pur, fie începând cu omul cel mai simplu până la cel mai învățat dintre filosofi. Dar, este oare un ideal posibil sau însăși definiția de ideal ne oprește în a vedea fericirea ca pe o certitudine? Asta numai dacă idealul este identificat cu absolutul, intangibil și el. Oare a tinde spre absolut, înseamnă a tinde spre fericire, și indiferent de originea absolutului atingerea lui se va identifica iminent cu această stare de beatitudine perfectă? Ideal, absolut, perfecțiune sunt termeni ce s-au cerut folosiți în formularea întrebărilor și încercărilor de a defini fericirea. Fiecare dintre ei se identifică rand pe rand cu o imposibilitate. Ori asta nu face oare din fericirea însăși doar o himera pentru naivi? Își mai au macar rostul încercările de a defini căi întortocheate și impregnate de absurditate pentru atingerea ei? Răspunsul se cere a fi afirmativ nu în speranța unei atingeri întârziate a acestui ideal, ci pentru menținerea puterii noastre de a continua să trăim în deplinătatea facultăților noastre mintale. Închipuiți-vă o lume în care toți sunt conștienți că fericirea este imposibil de atins, conștienți de faptul că este posibilă doar atingerea unui surogat al fericirii, o lume care nu poate trăi fără certitudini și fără speranțe, care nu suporta și

nu accepta surogatul. Este adevărat că aveți în imagine o lume de nebuni adânciți în depresie, o lume care nu știe nici măcar să zâmbească? Din acest motiv avem nevoie de filosofi ai fericirii, avem voie să ne mintim că suntem fericiți, interzicându-ne a vedea adevărul sau, chiar incapabili de a mai vedea adevărul datorită unui probabil pact cu el însuși al unui Mare Anonim, în accepțiunea blagiană, de a ne ascunde maretă fericirii supreme și micimea presupusei noastre fericiri, astfel încât, în timp, am ajuns să radem de dragul unui zambet considerându-l exponent înzecit al unei evidente fericiri. Din același motiv avem nevoie de credință în Cel de Sus, adică, credință într-o întrupare a Marelui Anonim, care ne va asigura “dincolo” o nouă fericire incomparabilă cu cea din timpul vieții. Astfel se ajunge la termenul de credință, la sentimentul de credință, la Rai și Iad, la bine și rău, fiind necesară o nouă întoarcere în timp. Oare popoarele antichității, crezând în zei, și în întrupări ale aceluiași intangibil Mare Anonim, în Câmpii Alizee și Tartar, și în același bine și rău, nu făceau același lucru pe care noi îl facem acum? Nu își ofereau oare singuri subfericiți legându-se la ochi, neobligați de nimeni, și mulțumindu-se să spună că mai au întotdeauna pe fragila Speranță? Și crezând în Rai, Câmpii Alizee, Iad și Tartar, în Dumnezeu și zei nu ne-am oferit dintotdeauna o protecție înconștientă de nebunie? Sau sunt fericiți doar copiii în naivitate și cei ce înnebunesc realizând prezenta surogatului, ca purtându-se copilărește, să se simtă fericiți? Mai suntem în măsură a-i privi cu scară pentru că au clacat sau ar trebui să îi privim cu invidie pentru că sunt cei care și-au atins fericirea? Dar în legile ce duc spre fericire este interzisă invidia, deci nu, nu suntem în măsură să îi privim astfel pentru că nici măcar nu mai realizăm scopul abandonării lor în nebunie. Nici măcar din punct de vedere legislativ nu ni se oferă certitudinea posibilității de a atinge fericirea, ni se asigură doar dreptul de a ne căuta fericirea; crunta ironie.

DOMNITORI AI MOLDOVEI

... Continuare din numărul trecut ...

Iliș al II-lea Răș

(1546-1551)

Iliș al II-lea Răș sau **Ilie al II-lea (Ilieș)** a fost domnitor al Moldovei între 3 septembrie 1546 - 11 iunie 1551. Urcă pe tron după moartea tatălui său. Era fiul mai mare al lui **Petru Răș** și al Elenei (aceasta era de neam sârbesc). În timpul domniei lui, **Moldova** are liniște din partea polonezilor în urma reînnoirii tratatului de alianță cu Sigismund. Întreprinde o expediție în **Transilvania**, din ordin turcesc, împreună cu **Mircea al III-lea Ciobanul** al Munteniei, care era cumnatul său, împotriva germanilor și a episcopului Martinuzzi, însă expediția este mai mult simulată și fără a avea un rezultat. Restul domniei este un lung lanț de petreceri și desfătări cu tinerii săi sfetnici turci. În cele din urmă, fiind mai mult atras de petreceri decât de domnie, abdică în favoarea fratelui său **Ștefan al VI-lea Răș**, se duce la **Constantinopol** și se turcește, luând numele de Mehmet, și devine pasă de Silistra în 1551. Fiind arestat și dus la Bursa, moare în închisoare de inimă rea în 1553.

Ștefan al VI-lea Răș (1551-1552)

Ștefan al VI-lea Răș a fost domn al Moldovei între 11 iunie 1551 și 1 septembrie 1552. Este fiul lui **Petru Răș**.

Aliat cu turcii, a trecut pasul Oituzului în **Transilvania**, devastând secuimea și **Sibiul**, însă pe drumul de întoarcere a fost bătut de Castaldo și Bathory, care i-au luat prada. S-a înconjurat de dregători turci și a dus o viață turcească, dușmănindu-se cu polonezii. A fost ucis de un grup de boieri conspiratori, în timpul unei vânători.

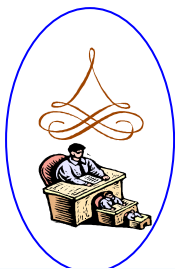

Ioan Joldea 1552

Joldea, un boier moldovean cu rang de comis a fost ales domn în tabăra de la Țuțora, după uciderea lui **Ștefan al VI-lea Răș** pe 8 septembrie 1552, de către boierii Sturza și Moghilă. Acest fapt a stârnit ostilități la **Cracovia**. Regele **Sigismund al II-lea** avea de gând să îl înscăuneze la **Suceava** pe feciorul lui **Bogdan III cel Orb**, pe **Alexandru Lăpușneanu**. Joldea își alesese soție pe Ruxandra, fata lui **Petru Răș**, pentru a fi îndreptățit să ocupe tronul țării.

Joldea se îndrepta spre **Suceava** pentru a fi uns domn, dar greșeala lui a fost popasul de la Șipote. Lăpușneanu, cu sprijin de la nobilul Seniawiski și de la vornicul **Motoc**, au prins prin vicleșug pe Joldea și pe boierii credincioși lui. Joldea a fost crestat la nas ca să nu mai aibă dreptul la domnie și a fost călugarit.

PARCURI NAȚIONALE

Peștera Comarnic

Peștera Comarnic este una dintre cele mai mari peșteri din Banat și din România. Se situează în Munții Aninei, pe raza localității Iabalcea (comuna Carașova, Caraș-Severin). Galerile și sălile cunoscute până în prezent totalizează o lungime de 5.229 m. Peștera are un caracter masiv, se compune din săli monumentale și formațiuni stalagmitice de mari dimensiuni.

Formațiuni

Peștera dispune de o serie de formațiuni denumite sugestiv:

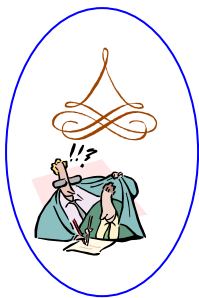
- Orga Mică
- Orga Mare
- Muzeul
- Zidurile Chinezești
- Opera sau Sala de Cristal
- Sala Virgină
- Galeria Cotită
- Fântâna lui Pluto
- formațiuni de mai mici dimensiuni: Nuca de Cocos, Crocodilul, Lămâia, Ciupercile, Gemenii, Cămila

Peștera Comarnic este una din cele mai mari și în același timp una din cele mai frumoase peșteri din Banat, prin sălile ei monumentale și grandioarea formațiunilor stalagmitice. Este deschisă turismului larg, nefiind momentan amenajată și nici electrificată. Acest lucru însă nu îi stă în cale cu nimic frumusețea, din contra, conferă vizitatorilor un aer de mister și aventură. Vizitarea peșterii se face sub conducerea unui ghid calificat, care cunoaște în amănunt peștera și atrage atenția turistilor asupra frumuseții acestei lumi subpamantene.

Peștera Comarnic este situată în bazinul hidrocarstic Toplita - Comarnic, constituind Rezervația Naturală Peștera Comarnic cu o suprafață, la exterior, de 0,10 hectare. Intrarea Comarnic se află la capatul nordic al peșterii, este de dimensiuni mici, însă cu poarta metalică și servește de acces grupelor de turiști conduse de ghid. Intrarea Ponicova se află în capatul sud-vestic al peșterii, la baza unui perete calcaros, este de dimensiuni mari, închisă de asemenea cu poarta metalică și servește la ieșirea din peștera. Sistemul de galerii s-a format sub acțiunea Ogasului Ponicova care, adâncindu-se treptat în fracturile tectonice ale benzii de calcare (ata de numai 300-400 m și orientată nord-sud), a format mai întâi etajul superior (fossil), apoi pe cel inferior (subfossil).

... Continuare din pag.8.

Colorarile cu fluoresceina au aratat ca exista inca un etaj mai inferior (activ), impenetrabil omului ; in perioadele secetoase apa ogasului se pierde in albie la 50-100 m inainte de intrarea Ponicoava, foloseste numai acest etaj si iese prin resurgenta. Etajul fosil al pesterii masoara peste 2 km lungime si reprezinta o grandioasa succesiune de galerii de dimensiuni mari sau foarte mari care fac legatura intre sali vaste. Acest sistem principal al pesterii, care leaga cele doua intrari, constituie atractia turistica de baza prin bogatia formatiilor concretionate. La inceputul galeriei, pana in punctul de statie 7, se gasesc putine concretiuni.

In salile din punctele 11, 15, 20 si 23 exista blocuri de prabusire de mari dimensiuni, iar in Sala Zebrelor peretii si tavanul sint dungati de calcare stratificate cu intercalatii de silix innegrite la suprafata. Abia in aceasta sala incep frumusetile renumite ale pesterii. Din tavanatarna in multe locuri stalactite de cele mai variate tipuri. Pe planseu sunt bogat reprezentate stalagmitele, de la cele subtiri pana la enormele domuri, precum si stalagmite columnare, care intalnind stalactite dau coloane gratioase. Tot pe planseu exista gururi pline cu apa de picurare limpede, perle depestera lustruite sau grauntoase, izolate cu lacas sau adunate in cuiburi, precum si baraje de travertin inalte de peste jumătate de metru (zidurile chinezesti, zona in care in timpul topirii zapezilor sau a viiturilor mari se instaleaza lacuri destul de intinse).

Peretii si tavanul sunt in multe locuri ingrosati de scurgeri stalagmitice divers colorate, prezinta orgi, baldachine, valuri si draperii, lame transparente, cristale minuscule de calcita si felurite alte formatiuni care stralucesc feeric la lumina lampilor. Salile cele mai frumos bogat concretionate, precum si formatiile mai importante au capatat denumiri si sunt trecute pe schita.

Din punctul 59 o ramificatie conduce in Sala Virgina, pe vremuri protejata printr-o poarta care intrece in frumusetate tot ce se poate vedea pana aici. Podeaua, in intregime din calcita scanteietoare este de fapt o enorma scurgere stalagmitica, cu gururi in trepte, pe care sunt risipite o puzderie de stalagmite, domuri si coloane, iar peretii sunt imbracati cu scurgeri proeminente variat colorate. Tot din punctul 59 o ramificatie conduce prin Galeria Cotita, scunda si intortocheata, lipsita de formatiuni stalagmitice, la intrarea Ponicoava. Spre deosebire de galeria principala, ea nu e sapata in calcare jurasice cenusii, ci in calcare cretactice alb-galbui. Etajul subfossil este inundat in intregime in epoca topirii zapezilor si a viiturilor mari. El poate fi explorat partial la ape scazute pe sectoarele de galerii accesibile prin punctele 20, 34 si 52. chiar la apele cele mai mici, comunicarea intre sectoare e impiedicata de un sifon permanent (Fantana lui Pluto), iar inaintarea spre nord, de alte sifoane. Galerile sunt usor descendente in sensul curgerii apei si formate pe fete de strat exista si in acest etaj concretiuni splendide (de pilda Cascada de Lapte), dar mai importante si mult mai numeroase sunt formele sculptate de apa pe toata sectiunea galeriei ; dintre ele retinem linguritele, martorii de silix si lapiezurile.

SEMNE COMEMORATIVE

ARHITECTURA CIVILA

CLĂDIRA FOSTEI JUDECĂTORII JUDEȚENE A ORAȘULUI CAHUL (ACTUALUL MUZEU MUNICIPAL DE ISTORIE)

Clădirea fostei judecătorii județene a orașului Cahul, construită la mijlocul secolului XIX din piatră, este astăzi sediul Muzeului Municipal de Istorie din Cahul.

INFORMAȚIA DIN CATALOG

Date

Mijlocul sec. XIX

Localizare

Județul Cahul: Cahul

Descriere succintă

Clădirea fostei judecătorii județene a orașului Cahul a rămas în istorie datorită faptului că aici, în anul 1857, a activat în calitate de judecător clasicul literaturii române, scriitorul și savantul enciclopedist Bogdan Petriceicu Hasdeu (1838-1907). Din punct de vedere arhitectural această clădire prezintă o casă provincială cu un singur etaj, șase ferestre și o ușă de intrare cu o arhivoltă semicirculară, încadrată de doi pilăstri și situată în centrul de simetrie a fațadei edificiului.

Tehnici de construcție

Piatră de cotileț tencuită la suprafață

Semnificație patrimonială

Națională, Istorică

Stare de conservare

Bună

Date privitoare la restaurare

Au avut loc reparații curente pe întreg parcursul sec. XX

Inscripții

Pe fațada clădirii, în colțul stâng, la nivelul pervazului exterior al ferestrelor, este amplasată o placă comemorativă din bronz cu portretul, numele și textul explicativ dedicate lui B. Petriceicu Hasdeu

REFERINȚE

PLACĂ MEMORIALĂ DEDICATĂ LUI BOGDAN-PETRICEICU HASDEU, CAHUL

Placa memorială "Bogdan Petriceicu Hașdeu" îl are ca autor pe sculptorul Mircea Spinei și este instalată pe fațada clădirii fostei judecătorii a județului Cahul. Portretul lui B.P. Hașdeu este realizat în tehnica reliefului aplăzizat.

CASA MIHALAKI KAȚICA

Casa "Mihalaki Kațica" din Chișinău este construită în primul sfert al secolului al XIX-lea, din piatră prelucrată. În anii 1821-1822 în această casă a avut sediu Loja masonică "Ovidiu".

SIMBOLICA SUPERSTITIILOR

Superstiile in cultura popoarelor

Superstitii din BRAZILIA

Cand spui Brazilia, gandul te duce la samba traditionala, la fotbalul care se invata de la varste fragede pe nisipurile plajelor, la cafeaua care s-a raspandit in toata lumea si, bineinteles, la vestitul Carnaval de la Rio, care are loc in fiecare an, inainte cu 40 de zile de Pastele catolic si care scoate in strada toata suflarea braziliana, ale carei randuri se ingroasa, in perioada respectiva, cu miile de turisti straini, veniti din toate colturile lumii, sa asiste la eclatanta (stralucitoare) intrecere a scolilor de samba. Brazilienii sunt recunoscuti ca mistici ; cerul si fantasmele, mai mult ca orice, sunt mai aproape de sufletul lor ; si, bineinteles, sunt superstitiosi.

Iata un scurt istoric al principalelor superstitii braziliene :

Macumba-voodoo

Daca nu se poate scrie o istorie a lumii, fara a vorbi si de cultura neagra (pentru ca, desi au ajuns in lumea intreaga ca sclavi, ei nu si-au uitat radacinile si nici nu au renuntat la magia africana), tot astfel nu pot fi omise din superstitiile braziliene nici ritualurile voodoo, *candombe* si *macumba*. Arta mistica a sclavilor afro-brazilieni, voodoo - ajunsa in Brazilia din Africa - a imbinat ritualul cu superstitia. Brazilieni sunt preponderent catolici, dar superstitiile lor isi au radacinile in practicile sclavilor negri din Angola si in ritualurile vodoo (care a luat nastere in Haiti, ca un „cult” ce unea religiile crestine, africane si

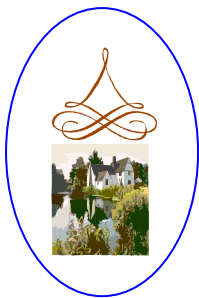
islamice). Care patrundand in Brazilia a gasit o cultura a indigenilor insuficient de puternica pentru o fuziune si astfel au aparut *candombe* si *macumba voodoo*, care poarta in ele urmele animismului african, amestecul de religii si superstitia. Ritualurile *macumba-voodoo* si dansul *candombe* sunt un amestec de vraja, mit, credinta si superstitie ; totul desfasurat pe ritmuri mai lente sau mai „indracite”, care folosesc „papusi” pentru „descantece” (cam ca vrajitoarele de la noi), focul si, uneori, plantele halucinogene.

Exista superstitia ca aceste ritualuri pot aduce raul sau binele, functie de dorinta celor care le practica ; pot insanatosi sau imbolnavi pe cineva, dar servesc si la adorarea spiritelor bune sau rele, dupa caz. Acestea se practica intr-un cvasi-secret, din motive diverse : se crede ca astfel vor avea implinire, pe de o parte, iar pe alta parte, in mod oficial, ele nu sunt agreeate. Cu toate acestea, exista superstitii legate de sarbatoarea Anului Nou in Brazilia, la care practicantele *macumba-voodoo*, iau parte ; imbracate in fuste albastre si bluze albe, ele merg pentru a o sarbatori pe zeita apei - Yemanja. O barca plina cu flori, lumanari si margele este lansata la apa de pe plaja Ipanema din Rio de Janeiro si e lasata sa pluteasca pe mare. Tot de Anul Nou, brazilienii mananca in mod traditional, supa de linte, despre care superstitia spune ca le va aduce noroc si bogatie in noul an.

„Joga bonita”

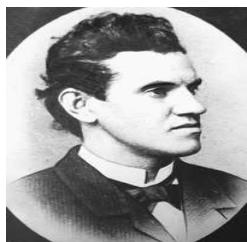

Nu, nu este o superstitie, ci primul lucru pe care-l invata micii brazilieni, cand incep sa joace fotbal, dar aceasta deviza, care insemna „joaca frumos, din inima”, i-a invatat pe brazilieni sa faca fiecare lucru, cu suflet si ea actioneaza cu puterea unei superstitii in viata lor. Existenta brazilienilor este impletita cu ritmurile de samba sau bossa-nova, dar si cu ritmurile africane aduse demult de sclavii negrii pe taramul lor.

OAMENI CELEBRI

CIPRIAN PORUMBESCU

Ciprian Porumbescu (n. 14 octombrie 1853, Sipotele Sucevei - d. 6 iulie 1883, Stupca, azi Ciprian Porumbescu, județul Suceava) a fost un compozitor

român. Ciprian Porumbescu se naște la 14 octombrie 1853, la Sipotele Sucevei, într-o casă modestă de țară, ca fiu al Emiliei și al preotului Iraclie Golembiovski. Viitorul compozitor va utiliza la început numele de Golembiovski, apoi, pentru o perioadă Golembiovski-Porumbescu și mai apoi, Porumbescu. Din cauza sărăciei nu s-a putut bucura de o formare muzicală continuă și completă. A început studiul muzicii la Suceava și Cernăuți, unde conduce corul Societății Culturale "Arboroasa". În anul 1871, la aniversarea a 400 de ani de la zidirea Mănăstirii Putna, la festivități, alături de Mihai Eminescu, Ioan Slavici, A.D. Xenopol, Nicolae Teclu și alții, participă și tânărul Ciprian Porumbescu, uimind asistenta cu minunatul său cântec de vioară. Apoi, cu ocazia unei burse, își continuă studiile la "Konservatorium fur Musik" din Viena, unde dirijează corul Societății Studențești "România Jună". Aici va scoate, în anul 1880, colecția de douăzeci de piese corale și cântece la unison, reunite în "Colecțiune de cântece sociale pentru studenții români" ("Cântecul gintei latine", "Cântecul tricolorului", "Imnul unirii - Pe-al nostru steag"), prima lucrare de acest gen din literatura noastră. După această perioadă, urmează cea mai frumoasă etapă a vieții sale artistice. La 11 martie 1882 are loc premiera operei sale "Crai nou", piesă în două acte

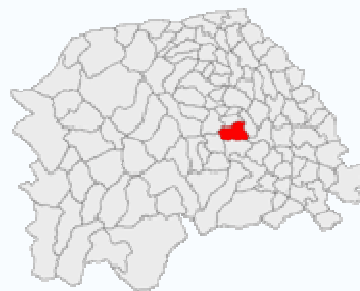
scrisă de Ciprian Porumbescu pe textul poeziei poetului Vasile Alecsandri. Succesul imens impune reluarea spectacolului în 12 și 23 martie, pe aceeași scenă. În același an, opereta este montată și la Oravita. Ciprian Porumbescu a fost arestat pentru activitatea sa politică, timp în care a scris cele mai bune piese. Printre lucrările sale se numără "Rapsodia română pentru orchestră", "Serenadă", "la malurile Prutului", "Altarul Mănăstirii Putna", "Inimă

de ro mân", "Gaudeamus Igitur", "Odă ostașilor români" și altele. Mult prea devreme, la doar 29 de ani, fiind bolnav de tuberculoză, Ciprian Porumbescu, se stinge din viață, în casa de la Stupca, sat numit azi Ciprian Porumbescu în onoarea marelui compozitor, sub ochii tatălui său și ai surorii sale, Marioara, la 6 iulie 1883.

Articolele despre cei doi Porumbescu, în Lexiconul Biografic editat de Academia Austriei, Viena 1983

Ciprian Porumbescu este o localitate în județul Suceava, Moldova, România. Vechea denumire a localității este **Stupca**.

VESTE POVESTE

PISICA ȘI RĂSUL

Odinioara,
pisica si rasul
traiau laolalta,
ca niste
neamuri
adevarate.

Pisica il invata
pe ras tot

felul de lucruri, si intr-o zi ii
spuse:

- Oamenii au foc, am sa merg sa
le cer, ca sa ne fierbem si noi
mancarea. Si pleca pisica in sat,
dupa foc. Oamenii o primira
bucurosi si o poftira in casa. Aici
simti mirosul grozav de imbietor al
orezului care fierbea in oale. Tare
ar mai fi gustat din el, dar orezul
nu era inca fiert. Pisica lua un
lemn aprins ca sa-si faca foc si
pleca spre padure. Cand ajunse
destul de departe de sat stinse
lemnul si se intoarse iar la oameni,
spunandu-le ca se stinsese pe
drum. Dar orezul nu fiersese inca.
Lua iarasi un lemn de pe foc si
porni spre casa, dar pe drum il
stinse din nou: si-a tot facut asa
pana ce orezul s-a fiert Oamenii o

poftira la masa si ea se aseza
bucuroasa.

*„Ce gustos este! gande pisica
sorbind din fiertura. Tare buni
sunt oamenii si grozav stiu sa
gateasca.”* si, uitand de foc, se
intoarse in graba acasa si-i spuse
rasului:

- Oamenii sunt foarte priceputi si
primitori, hai sa traим printre ei.

Rasul nu vru sa plece, ba
incerca s-o opreasca si pe pisica.
Atunci pisica se hotari sa plece
singura. Se apropie prietenoasa de
ras si-i spuse: - Hai sa te invat
cum sa te catari in copac. Rasul,
bucuros, facu asa cum l-a invatat
numai ca pisica i-a aratat doar
cum sa urce, si nu cum sa si
coboare. Cand a ajuns in varful
copacului, rasul nu mai stiu ce sa
faca, iar pisica se strecura repede
printre crengi, cobori si fugi repde
la oameni. Rasul nu mai putu cobori
din copac. Foamea ii sfasia
stomacul. Pana la urma,
nemaiputand rabda, sari pe
crengile subtiri, cum vazuse ca a
facut pisica, dar cazu cu capul in
jos si se lovi foarte tare la spate,
sira spinarii la ceafa.
De-atunci rasul umbla cu capul in
jos, ii chioraie intotdeauna prin
burta, poate sa se catere in
copaci, dar nu stie sa mai coboare.

BOX

Boxul (sau **pugilismul**) este un sport de contact cu origini preistorice, în care doi concurenți, cu greutatea similară, luptă cu ajutorul pumnilor, într-o serie de reprize, numite *runde*. Victoria este obținută atunci când oponentul este doborât

la pământ și nu reușește să se ridice înainte ca arbitru să termine de numărat până la 10 (engleză *Knockout* sau KO) sau când oponentul este prea rănit pentru a continua (engleză *Technical Knockout* sau TKO). Dacă în timpul prestabilit, niciunul dintre cei jucători nu obține victoria prin KO sau TKO, câștigătorul este determinat de către juriu.

Șahul, între triumf și tragedie

Unul dintre cei mai mari campioni de șah ai vremii moderne, Robert Fischer e figura clasică a campionului genial și excentric pe care stresul asociat celebrității l-a împins în prăpastia dezechilibrului psihic. De curând devenit rezident al Islandei, pe care în 1972 a pus-o pe harta lumii ca loc al victoriei sale în campionatul mondial de șah, Fischer are în spate două decenii de controverse și rebeliune împotriva sistemului politic american. Dintr-o ironie a sorții totul a început în 1981, când din greșală, geniul șahului vestic a fost arestat în

locul unui spărgător de bancă și tratat cu brutalitate într-o închisoare din Pasadena. În urma unui lung proces, a primit reparații abia în 1987, dar și-a pierdut definitiv încrederea în democrația americană. Un an mai târziu a patentat ceasul digital Fischer, care adăuga două minute pentru fiecare mișcare. În 1992 a violat interdicția guvernului USA de a juca în Yugoslavia, fapt care i-a atras o amendă de 250 000 \$ și condamnarea la 10 ani de închisoare, în lipsă. Alegând să traiască în exil, și-a patentat ceasul în Argentina, a primit o ofertă de a se stabili în Republica Kalmukă și a sfârșit prin a fi deținut într-o închisoare japoneză în vederea deportării în State. În cele din urma, împreună cu soția lui, campioana de șah niponă Myiko Watai a primit de curand azil politic ca cetățean islandez. Din nefericire, tot acest drum a însemnat pentru omul Fischer coborârea în infernul propriei nebunii din care nu lipsesc temeri paranoice despre plombe minate cu chip-uri prin care guvernul încearcă să îi schimbe intențiile, apartenența la o sectă obscură și o încredere oarbă în beneficiile consumului de alcool. Încercarea de a stabili dacă pentru asta a fost de vină lupta inegală și acerbă cu unul dintre cele mai puternice sisteme politice ale lumii sau stresul continuu al unei vieți competiționale la fel de acerbe nu va avea niciodată un răspuns definit. Poate și din cauză că protagonistul nu mai are nici interesul și nici resursele emoționale pentru a satisface curiozitatea lumii. Deși prototipul șahistului excentric nu a fost creionat de el, Fischer se încadrează perfect într-o lungă linie de genii pustii ale tablei alb negre. Un predecesor ilustru a fost Paul Morphy, care după un tur triumfal în Europa anilor 1850 și-a abandonat brusc vocația și și-a petrecut ultimii ani ai vieții rătăcind pe străzi într-un dialog cu vocile interioare. Wilhelm Steinitz, un alt demiurg al eșichierului a pretins că a jucat odată un meci cu divinitatea și că a câștigat decisiv. Pillsbury, un alt campion american a murit în urma unor dezordini psihice, accentuate de stresul unor competiții duse la extrem. În decursul acestor adevărate tururi de forță a reușit performanța de a juca legat la ochi împotriva a treizeci de adversari. Nu voi mențina aici, decât ca legendă urbană falsul caz al unui Nikolai Titov, al cărui cap ar fi explodat la propriu în timpul unui meci cu Vladimir Dobrynin în 1994, împrôșcând pe cei prezenti cu materie cerebrală.

JOHANNES VERMEER

Johannes Vermeer, cunoscut mai ales ca **Jan Vermeer van Delft** (botezat **31 octombrie, 1632**, **Delft, Țările de Jos**, d.

15 decembrie 1675, **Delft, Țările de Jos**) a fost un pictor **olandez**, unul din cei mai cunoscuți reprezentanți ai stilului **baroc**.

Întreaga sa operă, considerată autentică, cuprinde 37 de tablouri. Cele mai multe reprezintă scene de fiecare zi sau **alegorii**. Se cunosc puține amănunte din viața sa sau despre înfățișarea sa, Vermeer nu a pictat nici un autoportret. Fără a se ști exact data nașterii, este fapt documentat că a fost botezat pe **31 octombrie 1632** în **Nieuwe Kerk** ("Biserica Nouă") din Delft. După ce frecventează cursurile academiei conduse de pictorul catolic Rietwijk și atelierul lui **Leonaert Bramer**, Vermeer este primit pe **29 decembrie 1653** în breasla pictorilor **Sint-Lukasgilde**. O influență asupra stilului lui Vermeer a exercitat-o cu siguranță și **Pieter de Hoch**, el însuși autor al unor fine tablouri cu scene din viața zilnică. Vermeer se întoarce la Delft și în primăvara anului **1659** se căsătorește cu Catharina Bolnes, o tânără provenind dintr-o familie catolică, după ce pictorul - care era protestant - trece la catolicism. În repetate rânduri, în anii **1662**, **1663**, **1669** și **1670** va fi ale staroste al breslei pictorilor din Delft. Va fi o prezență obișnuită în cercurile sculptorilor, negustorilor, pictorilor de faianță, editorilor-tipografi și țesătorilor. Vermeer picta puțin - în medie două tablouri pe an - rezultă însă că era

bine plătit, pentru a putea face față necesităților familiei sale, care în **1675** (anul morții pictorului) număra 11 copii. Ține mult la independența sa, fapt care-i conferă o deplină libertate artistică, dar - cu timpul - și inevitabile greutăți materiale. Cei mai cunoscuți clienți ai lui erau **brutarul** Hendrick van Buyten și **tipograful** Jacob Dissius, acesta din urmă fiind în posesia a 19 tablouri. Vermeer lucra și ca expert în verificarea autenticității unor tablouri, devenind consilierul colecționarilor de artă. În anul **1675**, Vermeer se îmbolnăvește brusc și moare în decurs de câteva zile.

Pe **15 decembrie 1675** este înmormântat în cripta familiei din **Oude Kerk** ("Biserica Veche") din Delft. Jan Vermeer a fost la timpul său un precursor al principiilor compozițiilor configurative. Structura geometrică a tablourilor joacă un rol important.

Personajul principal este un pictor în timpul luctului, văzut din spate, păstrându-și astfel anonimitatea. Ca model servește o femeie tânără, într-o rochie albă, cu o coroană de frunze pe cap, reprezentând probabil muza Clio, protectoarea istoriei. Folosirea efectelor de lumină dau impresia unor scene în aer liber, nefolosind niciodată tonuri închise în redarea umbrelor. Mult timp ignorat, Vermeer se bucură astăzi de mare popularitate, expoziția retrospectivă din **Haga (1995-1996)** având 460.000 de vizitatori în 14 săptămâni

SA NE CUNOASTEM STRAMOSII ...

VLAD ȚEPEȘ

Vlad Țepeș (n. noiembrie/decembrie 1431 - d. decembrie 1476), denumit și **Vlad Drăculea** (sau **Dracula**, de către străini), a domnit în Tara Românească în anii 1448, 1456-1462 și

1476. S-a născut în cetatea Sighișoara în Transilvania. A fost fiul lui Vlad al II-lea Dracul și al unei nobile transilvănene. A fost de două ori

căsătorit: cu o nobila din Transilvania și cu Ilona Szilagyî, verișoară cu Matei Corvin. A avut trei băieți: Mihail, Vlad cu transilvăneanca și pe Mihnea I cel Rău cu Ilona. În timpul domniei sale, Tara Românească și-a obținut temporar independența față de amenințarea otomană. Vlad Țepeș era vestit datorită cruzimii sale și datorită faptului că își trăgea inamicii în țeapă. Din porunca sa sute de oameni au fost executați în acest mod. Datorită disputelor cu negustorii brașoveni, aceștia l-au caracterizat ca un domnitor crud, deși "cruzimea" sa era obișnuită în acele timpuri. În 1453, Imperiul Bizantin a fost înlocuit de Imperiului Otoman, care obține controlul asupra Constantinopolului (actuala denumire turcă Istanbul) și care continua să asedieze Europa. În cele din urmă, Imperiul Otoman ajunge să controleze mare parte din Balcani (teritoriile statelor actuale Serbia, parțial Ungaria, parțial România, Bulgaria, Armenia și Grecia), extinderea spre occident oprindu-se la porțile Vienei, al cărei asediu este respins. În acest context istoric, Vlad Țepeș a fost un prinț care a luptat pentru a-și apăra domnia și țara. Tatăl său, Vlad al II-lea Dracul, a fost atras în Ordinul Dragonului - care poate fi comparat cu

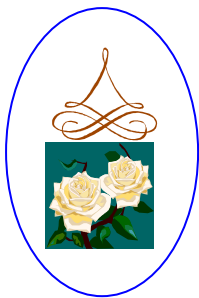
Ordinul Maltei sau cu Ordinul Cavalerilor Teutoni – era o societate militaro-religioasă, ale cărei baze au fost puse în 1387 de Sigismund de Luxemburg, Rege al Ungariei (mai târziu Sfânt Împărat Roman) și de cea de-a doua soție a sa, Barbara Cilli. Simbolul Ordinului era Dragonul. Principalele scopuri ale unor astfel de ordine fraternal erau protejarea intereselor catolicismului și cruciada contra turcilor otomani. Datorită apartenenței sale la Ordinul Dragonului, tatăl lui Vlad „Țepeș” era supranumit și Vlad Dracul, „drac” păstrând la acea vreme și semnificația de dragon. Ca fiu al lui Vlad al II-lea Dracul, Vlad al III-lea a fost supranumit și „Drăculea”, termen utilizat de însuși Vlad Țepeș în corespondența oficială. Porecla „Țepeș” i s-a atribuit lui Vlad al III-lea de pe urma execuțiilor frecvente prin trasul în țeapă, pe care acesta se pare că le ordona. Chiar și turcii îl denuceau Kazikli Bey, (însemnând Prințul Țepeș). Acest nume a fost utilizat pentru prima oară într-o cronică valahă din 1550 și s-a păstrat în istoria română.

Ultima domnie

Conform legendei, atunci a fost momentul în care soția lui Vlad, pentru a scăpa de temnița turcească, s-a sinucis aruncându-se de pe o creastă înaltă - o scenă exploatată de Francis Ford Coppola în filmul Bram Stoker's Dracula. Vlad a reușit să scape asediului fortăreței sale, folosind un pasaj secret prin munte.

PAPAGALUL

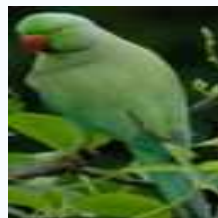

Papagalii sunt păsări din ordinul **Psittaciformes** și familia Psittacidae. Au un cioc a cărui formă este curbată, mandibula superioară are o mică mobilitate unde se fixează pe craniu. Papagalii sunt răspândiți prin toată emisfera sudică a planetei, ocupând multe locuri și distincte medii de viață. Aria include India, sud-estul Asiei, Africa occidentală și o specie dispărută în Statele Unite (papagalul de Carolina) Totuși, populațiile cele mai mari ale speciei sunt originare din Australasia, America de Sud și America Centrală. Multe specii pot imita conversația umană și alte sunete. O investigatoare, Irene Pepperberg a publicat un studiu despre capacitatea de învățare a papagalului gri african numit Alex, care a fost antrenat să folosească cuvinte cu scopul de a identifica obiecte, să le descrie, chiar poate să răspundă la întrebări relativ complexe, de exemplu, "câte pătrate roșii există?" (răspunsuri corecte în 80% din cazuri).

Totuși alți oameni de știință susțin ca papagalii doar repetă cuvinte fără să-i înțeleagă sensul. Papagalii domestici sunt papagalii cumpărați ca animale domestice în multe țări, o parte capturați de braconieri, asasinând adulții în

această acțiune. În timpul transportului pot muri 80% iar restul sunt vânduți de formă clandestină. Aripile acestor păsări sunt deseori tăiate de proprietari permițând păsărilor să se plimbe în libertate prin casa sau curte. Papagalii au nevoie de multă atenție: mâncare, apă, spațiu, curățenie și multă companie. O caracteristică importantă a domesticirii papagalilor sunt sunetele pe care le produc, imitând: salvarea, claxonul mașinilor, plânsul copiilor, chiar uneori și televizorul.

Totuși nu toți sunt la fel, există papagali liniștiți, mai puțin zgomotoși, mai atașați de stăpâni etc. Acest lucru dă posibilitatea cumpărătorului să aleagă papagalul care se potrivește gustului său. Papagalii domestici au nevoie de o alimentație adecvată și variată, semințe, de floarea soarelui, mei, și diverse fructe.

Papagalul din Carolina a dispărut în 1918, dar se crede că poate supraviețui în anumite zone umede. Aria de răspândire era din Golful Mexicului până în apropierea Marilor Lacuri. Specia a fost descrisă pentru prima dată în 1758 de către Carolus Linnaeus și a dispărut în 1918. Era o pasăre de mică, envergatura aripilor era de 20 cm.

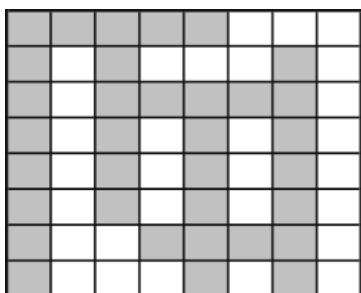
*CITIM, NE JUCĂM,
ÎNVĂȚĂM...*

1. Potriviti în patratelele gri
cuvintele date:

STRUT, BATLAN, PAPAGAL,
COBRA, SCORPION, RECHIN

2. Povestea numelor :

ALEXANDRU /
ALEXANDRA - de la
"Alexandros", nume grecesc
care înseamnă "protector al
barbatilor".

AMALIA - nume vechi
germanic care înseamnă
"munca".

ANGELA / ANGELICA /
ANGHEL - acest nume

corespunde termenului
grecesc "angelos",
însemnând "inger" /
mesager". 3, Înlocuiți
literele prin cifre și veți
obține o operațiune
matematică corectă :

UNU+

DOI

TREI

ȘASE

4. GLUME

Intra un student la examen
și pune pe masa o sticlă de
whisky. Examinatorul

privește sticlă și spune:
-Satisfacator.

Studentul mai scoate încă o
cutie de ciocolată.

-Bine.

Studentul pune deasupra și
un stilou aurit.

-Excelent, mai zise profesorul
și-i pune nota.

Studentul strânge totul și-i
spune:

-Acum vă rog să mă
scuzați, dar mai am de
dat examen și la fizică

CURJOZITATI

Stiati ca ... ?

De doi ani (2007 si 2008), Google detine suprematia in Fortune 100 Best Companies To Work For? **unul din motivele pentru care angajatii Google isi apreciaza atat de mult compania este atmosfera de "campus studentesc" din sediile companiei? Headcenter-ul Google din Mountain View, California, este vestit pentru facilitatile oferite angajatilor: piscine (cu salvamari!), teren de volei in aer liber, sali de distractie (biliard, jocuri mecanice etc), sali de relaxare (masaj, camere de relaxare etc) , cafenele, frizerii etc. Cele 11 cafenele existente in campusul Google ofera angajatilor mancare gratuita. Google este compania americana, din domeniul tehnologiei, cu cea mai rapida crestere, conform Forbes? **pentru cele aproximativ 3000 de posturi disponibile in 2007, Google a primit peste 750.000 de CV-uri conform Fortune?** Angajatii Google care recomanda un cunoscut pentru un job primesc 2000 \$? Singura conditie este ca acesta sa ramana angajat timp de minim 2 luni.**

Jocurile Olimpice de vara Beijing 2008. Stiati ca...?

Alaturi de Beijing, pe lista scurta a oraselor candidate pentru organizarea Jocurilor Olimpice de vara 2008, au fost si orasele Toronto (Canada), Istanbul (Turcia), Paris (Franta) si Osaka (Japonia)? In primul tur al alegerilor a fost eliminat orasul Osaka (primise doar 6 voturi din 102) iar in turul doi Beijing a

obtinut 56 de voturi (din 105), castigand nominalizarea cu o majoritate absoluta. **Pe langa cele 5 orase ajunse in "marea finala", si-au mai depus candidaturile (sau si-au manifestat intentia de a concura) si cateva alte orase mai "exotice": Havana (Cuba), Bangkok (Tailanda), Kuala Lumpur (Malaezia) sau Cape Town (Africa de Sud)?** Oficialii chinezi nu si-au respectat promisiunea facuta in momentul candidaturii pentru organizarea Jocurilor Olimpice privind liberul acces la internet pentru jurnalistii acreditati? Astfel, site-urile care au o abordare diferita fata de cea oficiala a Chinei in probleme considerate "delicate" (Tibet, Piata Tienanmen etc) sunt in continuare restrictionate. **Din cauza calitatii proaste a aerului (conform unor masuratori, nivelul particulelor solide din aer este de doua ori mai mare decat norma maxima recomandata) alergatorul etiopian Haile Gebrselassie a afirmat ca nu o sa concureze in proba de maraton?** Chinezii au construit 12 noi sali si stadioane de sport pentru a gazdui Jocurile Olimpice de Vara? In total, Jocurile Olimpice se vor desfasura in 37 centre de sport, atat indoor cat si outdoor (din care 12 noi, 11 existente, 8 temporare si 6 in afara orasului).

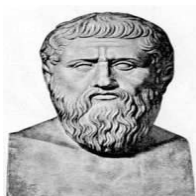
Pestii. Stiati ca...?

Rechinul-balena este cel mai mare peste din lume? Acesta masoara aproximativ 16 metri la maturitate in timp ce la nastere pot atinge chiar si 60 de centimetri. Totodata, ei pot trai chiar si peste 100 de ani! ***Schindleria brevipinguis* este cel mai mic peste din lume? Ei pot atinge maxim 8.4 mm la maturitate.** In trecut, unii specialisti denuceau si hipopotamii, amfibienii sau crocodilii ca pesti?

JURNAL DE IDEI

*E cu neputință ca unul singur
să exercite bine multe
îndeletniciri*

*Nu căuta să sporești averea,
ci să reduci dorința.*

*Nebunia Iubirii este cea mai
mare binecuvântare a
Cerurilor.*

*Vorbește ca și cum va trebui
să dai socoteală*

*A iubi înseamnă căutarea
jumătății întregului din care
ai făcut cândva parte.*

(Platon)

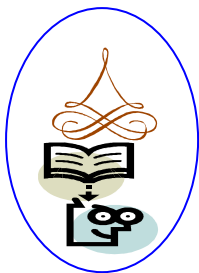
EVENIMENTE CULTURALE LUNA OCTOMBRIE ...

DUILIU ZAMFIRESCU (1859 – 1922)

Duiliu Zamfirescu
(n. 30 octombrie 1858, Plăinești-Râmnicu Sărat - d. 25 februarie 1922, Agapia, Neamț) a fost un scriitor român, membru titular și vicepreședinte al

Academiei Române. Fiul arendașului Lascăr Zamfirescu. Urmează clasele primare și gimnaziale la Focșani, iar liceul și Facultatea de Drept la București (licențiat în 1880), unde leagă o strânsă prietenie cu Duiliu Ioanin-Romanov, viitor magistrat. Este magistrat la Hârșova și Târgoviște, apoi avocat și redactor la România liberă. În 1885, intră prin concurs la Ministerul de Externe, iar după trei ani, îmbrățișând cariera diplomatică, este secretar de legăție la Roma până la 1906, cunoscând perfect italiana. Se căsătorește acolo cu Henriette Allievi și are doi copii (Henrietta și Alexandru), născuți și crescuți în Italia celor 18 ani de stagiul diplomatic. În 1906, revine în țară și e secretar general la Ministerul de Externe. Se retrage adesea în vila sa de la Odobești. După război, a fost ministru de externe în guvernul Averescu. S-a stins din viață la Agapia. A scris versuri, proză scurtă, piese de teatru, dar cea mai importantă contribuție a sa la literatura română o reprezintă romanele sale din Ciclul Comăneștenilor (Viața la țară, Tănase Scatiu, În război, Îndreptări, Anna, ceea ce nu se poate). Acestea se constituie în primul ciclu din literatura română, asemănător ciclului lui Emile Zola Les Rougon-Macquart. Cele cinci volume au fost scrise departe de țară, la Roma, când autorul lucra la legăția română din Italia. La acestea se adaugă primul roman epistolar din literatura noastră, Lydda. Casa scriitorului exista și astăzi, fiind Casa Memorială. Scriitorul este înmormântat în Cimitirul din Focșani (Sud).

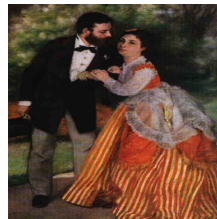

ALFRED SISLEY (1839-1899)

Alfred Sisley (30 octombrie 1839 – 29 ianuarie 1899) a fost un pictor impresionist englez care a trait si a pictat in Franta. Sisley s-a nascut in Paris, parintii sai fiind englezi William Sisley si Felicia Sell. La inceputul anilor 1860 a studiat in atelierul lui Marc-Charles-Gabriel Gleyre, unde i-a intalnit pe **Frederic Bazille**, **Claude Monet** si pe **Pierre-Auguste Renoir**. Impreuna au pictat in aer liber, pentru a captura cat mai real efectele pasagere ale razelor solare. Abordarea inovativa la acel moment a generat picturi mai colorate decat cele pe care erau oamenii obisnuiti sa vada. Prefera sa picteze suprafetele apei, vederea caleidoscopica a apei. Prin urmare Sisley si prietenii sai au avut la inceput cateva oportunitati de a-si vinde tablourile sau de a le expune, desi spre deosebire de cativa colegi de ai sai care aveau greutati financiare el primea o alocatie de la tatal sau. Lucrarile lui Sisley din studentie s-au pierdut, cea mai timpurie lucrare a sa se crede ca a fost pictata in jurul anului 1864. La sfarsitul anilor 1860 el a inceput o relatie cu Eugenie Lescauezec, cu care a avut 2 copii. Relatia acestora a continuat timp de 30 ani, sfarsindu-se cu moartea acesteia, cu cateva luni inainte de moartea lui in 1899. Sisley a murit in Moret-sur-Loing la varsta de 59 de ani. In 1869 Sisley se stabileste in Louveciennes, iar in 1874 la Marly-le-Roi. In acelasi an se numara printre cei 31 de artisti care expun la prima expozitie impresionista - va participa si la editiile din 1876 si 1877 - fara ca tablourile sale sa fie apreciate sau cumparate.

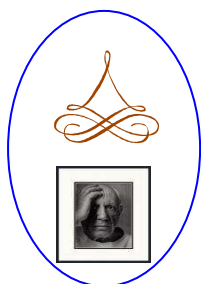
Nu va mai parasi niciodata regiunea Ile-de-France, cu exceptia a trei scurte calatorii : in Anglia in 1874, a doua in Normandia in 1894 si ultima in Tara Galilor in 1897. Chiar daca in 1883 Durand-Ruel a inceput sa se ocupe in mod special de Sisley, deschizand chiar si o expozitie personala a acestuia si cumparandu-i cateva lucrari, interesul pentru tablourile artistului a ramas la fel de scazut.

In 1869 Sisley se stabileste in Louveciennes, iar in 1874 la Marly-le-Roi. In acelasi an se numara printre cei 31 de artisti care expun la prima expozitie impresionista - va participa si la editiile din 1876 si 1877 - fara ca tablourile sale sa fie apreciate sau cumparate. Nu va mai parasi niciodata regiunea Ile-de-France, cu exceptia a trei scurte calatorii : in Anglia in 1874, a doua in Normandia in 1894 si ultima in Tara Galilor in 1897. Chiar daca in 1883 Durand-Ruel a inceput sa se ocupe in mod special de Sisley, deschizand chiar si o expozitie personala a acestuia si cumparandu-i cateva lucrari, interesul pentru tablourile artistului a ramas la fel de scazut.

Prefera sa lucreze in aer liber, indiferent de anotimp, fiind de-a dreptul fascinat de peisajele din regiune. Si-a petrecut ultimii ani ai vietii in aceeasi claustrare si saracie, murind in 1899, fara a fi primit cetatenia franceza pe care o ceruse inca din 1895. Doar postum va fi reconsiderat si apreciat ca unul dintre marii pictori impresionisti. Limbajul folosit in pictura de Alfred Sisley era in multe privinte comun cu cel impresionist, pastrand insa amprenta primelor influente, respectiv Corot si Daubigny. Sisley a iesit in evidenta prin sensibilitatea si inspiratia cu care isi realiza tablourile si isi alegea temele, precum si prin pasiunea pentru peisajele linistite.

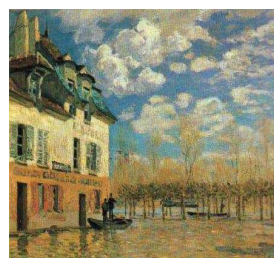
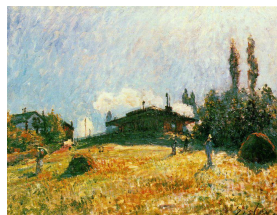
... Continuare din pag.21....

Incepuse sa frecventeze celebra Cafe Guerbois, fiind tot mai atras de notiunile artistice care aveau sa constituie baza de formare a curentului impresionist. In timpul razboiului franco-prusac si al instaurarii Comunei din Paris, Sisley pleaca la Londra, unde cu ajutorul lui Pissarro il cunoaste pe Durand-Ruel, un cunoscut dealer care accepta sa se ocupe de cariera artistului. Sisley expune in galeria deschisa de acesta, dedicata artistilor francezi, dar fara prea mult succes. Intre timp, cum tatal sau isi pierduse intreaga avere din cauza razboiului, Sisley are dificultati financiare pe care nu le va mai putea depasi pana la sfarsitul vietii. Cu toate acestea in iunie 1866 se casatoreste cu Eugenie Lescouezec, cu care va avea doi copii. Eugenie provenea dintr-o familie buna, dar nu prea bogata, asa ca artistul s-a vazut nevoit sa lucreze in aceeasi saracie ca si inainte. Auguste Renoir avea sa ii picteze pe cei doi in 1868, faimosul tabloul primind numele "Cuplul logodit", mai cunoscut astazi ca "Alfred Sisley si sotia sa".

Exista o anumita discretie, o doza de modestie in compozitiile sale, cea a artistului care incerca sa transpuna pe panza farmecul unor situatii si imagini reale. Din cauza faptului ca s-a limitat doar la peisaje, putinele personaje servind mai mult ca simple decoratiuni, fara vreo amprenta personala,

Sisley a fost criticat dur, fiind acuzat ca este lipsit de personalitate artistica. In epoca sa, era considerat de colectionari un simplu reprezentant al impresionismului si un banal imitator al maestrilor genului, precum Monet, fara a i se recunoaste valoarea reala.

DE VORBA CU POEZIA

Arthur Rimbaud (1854 – 1891)

Jean Nicolas Arthur Rimbaud (*20 octombrie 1854, Charleville-Mézières - †10 noiembrie 1891, Marsilia) a fost un poet francez, figură centrală a literaturii

moderne, precursor al simbolismului. A început să scrie poezii deja la vârsta de 10 ani, în 1870 publică prima sa scriere "*Les étrennes des orphelins*". În același an, la 29 august, fuge de acasă la Paris, unde vagabondează și este închis într-o casă de corecție pentru minori. Este eliberat de un prieten al familiei, Georges Izambart, care-l readuce acasă. La vârsta de 17 ani, în 1871, scrie poemul esoteric "*Le Bateau ivre*" ("Corabia beată"), pe care i-l prezintă poetului Paul Verlaine. În aceste creații de debut se simte influența lui Charles Baudelaire, dar - în același timp - se recunoaște propria sa originalitate în asociațiile metaforice neașteptate și în amestecul între conștiința de sine și resemnare, care va fi prezent și în operele ulterioare. Se ajunge la ruptură definitivă în 1873, când Verlaine, încercând să-l ucidă, îi produce o rănire gravă. Tot din această perioadă datează ciclul de poeme în proză "*Les Illuminations*" ("Iluminările"), creații vizionare, pline de explozie poetică a tiparelor convenționale.

În acest ciclu se găsește celebrul "*Sonnet des voyelles*" ("Sonetul vocalelor"), în care, fiecăreia din cele cinci vocale, i se atribuie o anumită culoare. Urmează o viață de peregrinări și vagabondaj prin Anglia, Germania, Italia, Java și Cipru, lucrând ca prezentator de circ, mercenar, supraveghetor la o carieră de piatră etc. Din 1880 este negustor de cafea, piei de animale și arme în Africa de nord și ia parte la expediții în Etiopia și Somalia. În afara unei bogate corespondențe cu familia, de la vârsta de 20 de ani, Rimbaud nu a mai scris nimic în domeniul literaturii. Bolnav fiind, se întoarce în 1891 la Marsilia, unde moare la 10 noiembrie, în dureri salbatice din cauza unei gangrene, la vârsta de 37 de ani. Orașul său natal, Charleville-Mézières, a organizat în anul 2004 o serie de manifestări comemorative, în cadrul "Anului Rimbaud".

Ceea ce i se spune poetului în legătura cu florile

O, Vânătorule ce-alergi
Descult prin a lui Pan grădina,
Nu poti, nu trebuie sa-ncerci
Botanica s-o stii mai bine?

Ma tem ca esti în stare sa aduci Cantaridele
Dupa Greerii roscati,
Aurul din Rio dupa albastrul Rîmului -
Pe scurt, Norvegia dupa Florida:

Dar, Scumpe Domn, Arta nu mai înseamna
acum
- Acesta e adevarul! - sa îngadui
Eucaliptului uimitor
Sa duca în cârca niste boa constrictori lungi
cât un hexamtru;

Pâna-aici!... E ca cum arborii acaju
Ar folosi, chiar în Guyanele noastre,
Doar cascadelor de sapaju,
Delirului greoi al lianelor!

Octombrie

Octombrie este a zecea lună a anului în calendarul Gregorian și una dintre cele șapte luni gregoriene cu o durată de 31 de zile. Octombrie începe (astrologic) cu soarele în semnul Balanței și sfârșește în semnul Scorpionului. Din punct de vedere astronomic, luna octombrie începe cu soarele în constelația Fecioarei și se sfârșește cu soarele în constelația Balanței. Numele lunii octombrie (latină: **October**) vine de la cuvântul latinesc *octo*, opt, pentru că luna octombrie era a opta lună în calendarul roman. Grecii numeau luna octombrie **Pyanopsion**. În România, luna octombrie, popular, se numește **Brumărel**. În această lună cad frunzele din copaci, țărani se ocupă mai mult de treburile gospodăriei; acum se fac însămânțările de toamnă. Octombrie începe în aceeași zi a săptămânii ca și Ianuarie cu excepția anilor bisecți. I.L. Caragiale spunea în Calendar despre luna octombrie: Orizontul se întunecă. Culesul viilor începe. Apar în București 15 ziare cotidiene noi, având fiecare câte treizeci de redactori și cinzeci de corespondenți. Opinia publică le face o strălucită primire.

Noaptea de octombrie

Unde oare se tot duce apa ce din
matcă-afară
A ieșit de-atâta vreme sfărâmând
orice zăgaz,
Întinzându-și nimicirea din o
țară-n altă țară,
Și în veci fără cruțare, neavând,
nici dând răgaz?
În zadar se-ncearcă unii drumul
ei să-l stăvilească,
Nu mai e putere-n lume
revărsarea să-i oprească.
Și e groaznică urgia, însă e
dumnezeiască.
Șterge-n clipă o cetate, trece
munții dintr-un salt.
Lasă-n urmă numai leșuri și
tărăște-ncoa și-ncolo
Dărmături muiate-n sânge cu
popor după popor...
Se cutremură pământul zguduit
de-un lung fior,
Iar toți zeii vechi se surpă, ș-
amuțit e chiar Apollo.
Printre țipete și lacrimi lumea-
ntreagă se scufundă,
Ce-a rodit de veacuri mintea este
astăzi dus la fund,
Unde-au fost ogoare-odată este-o
mare fără fund.

Prostia omenească

A fost odată, când a fost, că, dacă n-ar fi fost, nu s-ar povesti. Noi nu suntem de pe când poveștile, ci suntem mai dincoace cu vro două-trei zile, de pe când se potcovea purecele cu nouăzeci și nouă de ocă de fer la un picior și tot i se părea că-i ușor. Cică era odată un om însurat, și omul acela trăia la un loc cu soacră-sa. Nevasta lui, care avea copil de țâță, era cam proastă; dar și soacră-sa nu era tocmai hâtră. Întru una din zile, omul nostru iese de-acasă după trebi, ca fiecare om. Nevasta lui, după ce-și scaldă copilul, îl înfășă și-i dete țâță, îl puse în albie lângă sobă, căci era iarnă; apoi îl legănă și-l dezmerdă, până ce-l adormi. După ce-l adormi, stătu ea puțin pe gânduri și-apoi începu a se boci cât îi lua gura: "Aulio! copilașul meu, copilașul meu!" Mama ei, care torcea după horn, cuprinsă de spaimă, zvârli fusul din mână și furca din brâu cât colo și, sărind fără sine, o întrebă cu spaimă:

— Ce ai, draga mamei, ce-ți este?!

— Mamă, mamă! Copilul meu are să moară!

— Când și cum?

— Iată cum. Vezi drobul cel de sare pe horn?

— Îl vād. Și?

— De s-a sui mîța, are să-l trîntească drept în capul copilului și să mi-l omoare!

— Vai de mine și de mine, că bine zici, fata mea; se vede că i s-au sfârșit mititelului zilele!

Și, cu ochii pironiți în drobul de sare de pe horn și cu mâinile încleștate, de parcă le legase cineva, începură a-l boci amândouă, ca niște smintite, de clocotea casa. Pe când se sluțeau

ele, cum vă spun, numai iaca și tatăl copilului intră pe ușă, flămând și năcăjit ca vai de el.

— Ce este ? Ce v-au găsit, nebunelor?

Atunci ele, viindu-și puțin în sine, începură a-și șterge lacrimile și a-i povesti cu mare jale despre întâmplarea neîntâmpată. Omul, după ce le ascultă, zise cu mirare:

— Bre! mulți proști am văzut eu în viața mea, dar ca voi n-am mai văzut. Mă... duc în lumea toată! Și de-oiu găsi mai proști decât voi, m-oiu mai întoarce acasă, iar de nu, ba.

Așa zicând, oftă din greu, ieși din casă, fără să-și ieie ziua bună, și plecă supărat și amărât ca vai de om!

Și mergând el bezmetic, fără să știe unde se duce, după o bucată de vreme, oprindu-se într-un loc, i se întâmplă iar să vadă ceva ce nu mai văzuse: un om ținea puțin un oboroc deșert cu gura spre soare, apoi răpede-l înșfăca și intra cu dânsul într-un bordeiu; pe urmă iar ieșea, îl puneia iar cu gura la soare, și tot așa făcea... Drumețul nostru, nedumerit, zise:

— Bună ziua, om bun!

— Mulțumesc dumitale, prietene!

— Da' ce faci aici?

— Ia, mă trudes de vro două-trei zile să car pocitul ist de soare în bordeiu, ca să am lumină, și nici că-l pot...

— Bre, ce trudă! zise drumețul. N-ai vrut topor la îndămnă?

— Ba am.

— Ie-l de coadă, sparge ici, și soarele va intra singur înlăuntru.

Îndată făcu așa, și lumina soarelui intră în bordeiu.

— Mare minune, om bun, zise gazda. De nu te-ducea Dumnezeu pe la noi, eram să îmbătrânesc cărând soarele cu oborocul.

"Încă un tont", zise drumețul în sine și plecă.

Și mergând el tot înainte, peste câțva timp ajunsese într-un sat și, din întâmplare, se opri la casa unui om. Omul de gazdă, fiind rotar, își lucrase un car și-l înjghebase, în casă, în toată întregimea lui; și-acum, voind să-l scoată afară, trăgea de proțap cu toată puterea, dar carul nu ieșea. Știți pentru ce? Așa: ușile era mai strâmte decât carul.

... Continuare din pag.25. ...

— Foarte mulțămesc, om bun, zise gazda; bine m-ai învățat! Ia uită-te dumneta! Era să dăram bunătate de casă din pricina carului...

De aici, drumețul nostru, mai numărând un nătărău, merse tot înainte, până ce ajunse iară la o casă. Acolo, ce să vadă! Un om, cu-n țăpoi în mână, voia să arunce niște nuci din tindă în pod.

Din ce în ce dau peste dobitoci", zise drumețul în sine.

— Da' ce te frământă așa, om bun?

— Ia, vreau să zvârl niște nuci în pod, și țăpoiul ista, bată-l scârba să-l bată, nu-i nici de-o treabă...

— Că degeaba te trudești, nene! Poți să-l blastămi cât l-ei blăstăma, habar n-are țăpoiul de scârba. Ai un oboroc?

— Da' cum să n-am?!

— Pune nucile într-însul, ie-l pe umăr și suie-le frumușel în pod; țăpoiul e pentru paie și fân, iar nu pentru nuci.

Omul ascultă, și treaba se făcu îndată.

Drumețul nu zăbovi nici aici mult, ci plecă, mai numărând și alt neghiob. Apoi, de aici merse mai departe, până ce ajunsesse ca să mai vadă aiurea și altă năzbâtie. Un om legase o vacă cu funia de gât și, suindu-se pe-o șură, unde avea aruncat oleacă de fân, trăgea din răspuțeri de funie, să urce vaca pe șură. Vaca răgea cumplit, și el nu mai putea de ostenit...

- Mă omule! zise drumețul, făcându-și cruce; dar ce vrei să faci?

— Ce să fac, mă-ntrebi? Da' nu vezi?

Ba văd, numai nu pricep.

— Ia, hăramul ista e hâmisit de foame și nu vră nici în ruptul capului să vie după mine sus, pe iastă șură, să mănânce fân...

— Stai puțin,

creștine, că spânzuri vaca! Îc fânul și-l dă jos la vacă!

— Da' nu s-a irosi?...

— Nu fi scump la tărățe și ieftin la făină.

Atunci omul ascultă și vaca scăpă cu viață.

— Bine m-ai învățat, om bun! Pentru-un lucru de nimica eram cât pe ce să-mi gătui vaca!

Așa, drumețul nostru, mirându-se și de această mare prostie, zise în sine: "Măta tot s-ar fi putut întâmpla să deie drobul de sare jos de pe horn; dar să cari soarele în casă cu oborocul, să arunci nucile în pod cu țăpoiul și să tragi vaca pe șură, la fân, n-am mai gândit!"

Apoi drumețul se întoarse acasă și petrecu lângă ai săi, pe cari-i socoti mai cu duh decât pe cei ce văzuse în călătoria sa.

Ș-am încălecat pe-o șa, ș-am spus povestea așa.

Ș-am încălecat pe-o roată, ș-am spus-o toată.

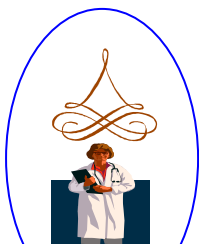
Ș-am încălecat pe-o căpșună, și v-am spus, oameni buni, o mare minciună!!

Punguța cu doi bani

Era odată o babă și un moșneag. Baba avea o găină, și moșneagul un cukoș; găina babei se oua de câte două ori pe fiecare zi și baba mânca o mulțime de ouă; iar moșneagului nu-i da nici unul. Moșneagul într-o zi perdu răbdarea și zise:

— Măi babă, mănânci ca în târgul lui Cremene. Ia dă-mi și mie niște ouă, ca să-mi prind pofta măcar.

Insomnia

- ce este insomnia si cum o tratam

Definitie: Insomnia este, din punct de vedere medical, o tulburare a somnului, caracterizata fie prin imposibilitatea de a adormi, fie prin trezirea dupa o scurta perioada de somn (1-2 ore de la adormire).

Un adult sanatos trebuie sa doarma in general 6-8 ore din 24, iar copiii ceva mai mult. Este adevarat insa ca exista persoane care au nevoie de mai putine ore de somn, dar astfel de cazuri sunt exceptii.

Circumstantele in care pot aparea insomniile sunt: mesele prea copioase seara, surmenajul fizic si intelectual, sedentarismul, bolile acute in curs de evolutie (cardiopatie, astm, ulcer, dischinezie, migrena) sau anumite etape din viata, cum ar fi adolescenta si climacteriul.

Alte circumstante ce pot fi urmate de insomnie

Exista insa si alte circumstante ce pot fi insotite de insomnie: nevrozele, toxicomaniile minore (cafea, cacao, pepsi, cola) sau medicamentoase, ori profesiile ce presupun dereglarea cronica a ritmului somn-veghe.

Exista, desigur, o serie de masuri ce se impun pentru prevenirea insomniei: mentinerea unui program de viata cat mai ordonat, evitarea suprasolicitarilor de tot felul, a sedentarismului, relaxarea inainte de culcare etc. In acelasi timp, nu se va recurge la somnifere din proprie initiativa, mai ales ca fiecare insomnie isi are particularitatile ei si doar medicul este in masura sa stabileasca medicamentatia.

Recomandari generale

- Evitarea la masa de seara a unor alimente cum ar fi: mezelurile, conservele, carnea de vinat, mazarea, fasolea, orezul, ouale, brinzeturile fermentate.
- Cina nu trebuie sa fie nici prea usoara (foamea ne trezeste), nici prea grea.
- Ea trebuie sa contina proteine (carne de peste sau de pasare) si calciu (lactate), care au proprietati sedative.
- Seara trebuie sa ne ferim de alimente diuretice si de excitante cum sunt alcoolul, tutunul, cafeaua, ceaiul tare si coca-cola.
- Foarte indicat este sa bem un pahar de lapte cald (daca este posibil, de capra)
- Este bine de asemenea ca seara sa ne destindem cu o muzica placuta, cu o lectura usoara sau cu o plimbare lunga de 40-60 de minute.
- Seara, inainte de culcare, se vor face timp de citeva minute bai de aer in fata ferestrei deschise. Se va face un dus cald sau rece cu 20-30 de minute inainte de culcare, dar in nici un caz fierbinte (in cazul in care va treziti in timpul noptii, puteti sa va frecati energic pe tot corpul cu un prosop inmuiat in apa rece).
- Imbracamintea pentru dormit va trebui sa fie cat mai lejera, iar camera bine aerisita inainte de culcare.
- Se vor respecta cu strictete orele de culcare si de trezire, aceleasi in fiecare zi.
- Daca este posibil, se vor folosi perne in care se introduc conuri de hamei, fin, frunze de sulfina, roinita.

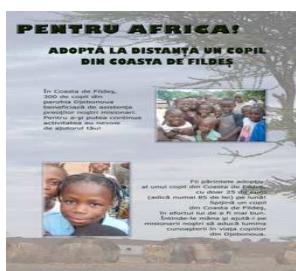
Plante medicinale utilizate

- Ciubotica cucului (Primula officinalis): infuzie din 15 g de flori la un pahar de apa clocotita.
- Se da in clocot, dupa care se lasa sa se raceasca si se strecoara.
- Se ia cate o lingura, de 3-4 ori pe zi, cu 30 de minute inainte de culcare.

Luna misiunilor

Luna octombrie și Ziua mondială a Misiunilor, declarată anul acesta la data de 18 octombrie, reprezintă ocazii privilegiate pentru angajarea misionară a credincioșilor și, în același timp, pentru conștientizarea comuniunii bisericii noastre cu cea universală, fapt ce ne face să-i

simțim pe cei din depărtare, indiferent de limbă și cultură, frații noștri.

În mesajul pentru acest an, papa ne invită să reflectăm asupra urgenței de a vesti Evanghelia în timpul nostru. Aceasta este misiunea fiecărui credincios, care trebuie să se angajeze, conform stării sale, la realizarea acestui ideal evanghelic.

"Vai mie - afirma sfântul Paul - dacă nu vestesc evanghelia!" (1Cor 9,16). "Privind la experiența sfântului Paul, înțelegem că activitatea misionară este răspuns la iubirea cu care ne iubește Dumnezeu. Iubirea lui ne răscumpără și ne stimulează spre *missio ad gentes*; este energia spirituală capabilă să facă să crească în familia umană armonia, dreptatea,

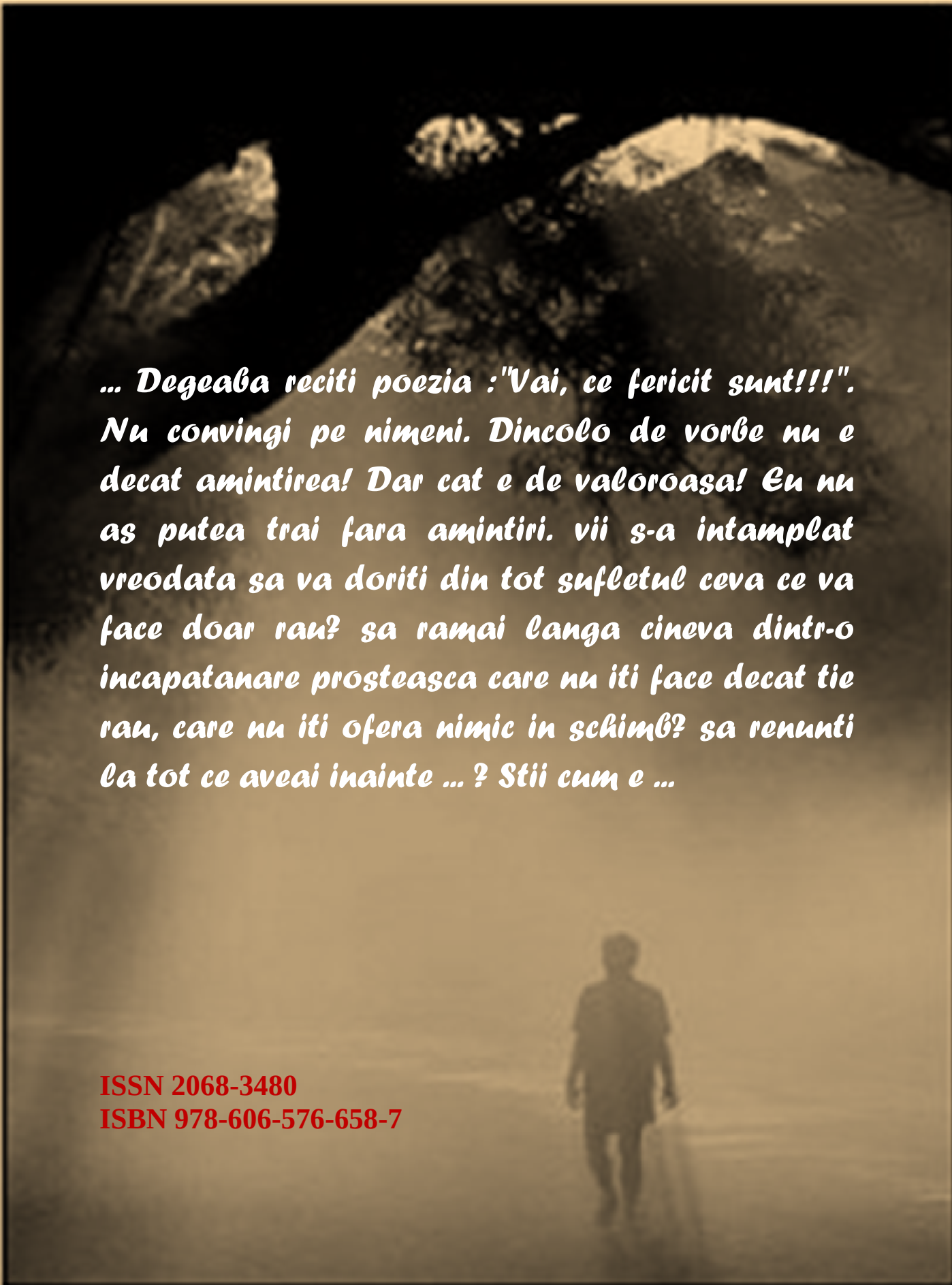
comuniunea între persoane, rase și popoare, la care aspiră toți"

Vă oferim în continuare câteva materiale sperăm utile în organizarea diferitor activități pastorale, care să stimuleze în credincioși elanul misionar. Ne „culegem” fragment cu fragment, fragmente de suflet semănate în relațiile profesionale, sociale, personale - roua sufletului pe care am semănat-o noi înșine sau a fost sorbită sau ne-a fost smulsă - ca să ne putem regăsi. Fiindcă fiecare suntem mai mult decât imaginea fragmentară pe care o au cei din jur despre noi și chiar noi înșine despre noi. Nu suntem nici profesia, nici relațiile, nici chipul, nici comportamentul, nici afectele, nici cunoștințele și nici știința - ci altceva. Și acel „altceva”, martorul neschimbat al tuturor schimbărilor, este esența noastră.

Și așa cum mântuirea „se primește în mod gratuit și nemeritat”, tot așa propria noastră re-ființare se construiește gratuit și nemeritat. Ni se cere totuși un lucru: dorința de colaborare la propria noastră mântuire, la propria re-ființare. Fiindcă ni s-a dăruit ceea ce nici îngerii cerului nu au: liberul arbitru. Să păstrăm așadar un moment de tăcere în care să conștientizăm cine este cel care ne-a chemat acum și ce misiune vrea să ne încredințeze, azi de Ziua Mondială a Misiunilor.

SATIRA II

E mare osebite din nobili sa te tragi
Si insuti sa fii nobil. In slobozi si in robi
Acelasi sange curge; si toti au trup si oase.
Cuvinte insirate pe lang-un falnic nume
Nu pot sa tainuiasca a noastre rautati.
Iar rarele naravuri la cei intelepti sterg
Aucerea aminte de invecitata slava;
Si cioara laudata cu penele straine,
Ramane fara ele de jale si de ras.
Nu este dreptate nici trebui a uita
Si slujba stramoseasca la stranepot de merit;
Intunecat e in sa al nostru duh atunce
Cand toata temelia pe spita razamam.
Impovarati de vreme se darma stalpii vechi,
De nu le vom da sprijin cand cere trebuinta
Stramosii iti lasara fantani de apa limpezi,
Dar ca sa bei din ele iti trebui vas curat,
Si sa te pleci, caci apa in gura-ti n-a veni.

*... Degeaba reciti poezia : "Vai, ce fericit sunt!!!".
Nu convingi pe nimeni. Dincolo de vorbe nu e
decat amintirea! Dar cat e de valoroasa! Eu nu
as putea trai fara amintiri. vii s-a intamplat
vreodata sa va doriti din tot sufletul ceva ce va
face doar rau? sa ramai langa cineva dintr-o
incapatanare prostiasa care nu iti face decat tie
rau, care nu iti ofera nimic in schimb? sa renunti
la tot ce aveai inainte ... ? Stii cum e ...*

ISSN 2068-3480

ISBN 978-606-576-658-7